

Λόγος Δ΄: Αντιρρητικός κατά των κεφαλαίων του Σαμουήλ, του Ιουδαίου (Άγιος Μάξιμος ο Γραικός)

/ [Πεμπτουσία](#)

Λόγος Δ΄: Αντιρρητικός κατά των κεφαλαίων του Σαμουήλ, του Ιουδαίου

Τα κείμενα του Σαμουήλ του Ιουδαίου μεταφράστηκαν από την λατινική γλώσσα στην ρωσική από τον Νικόλαο Γερμανό. Στα κείμενα αυτά σημειώνεται ότι ο Σαμουήλ έζησε χίλια σαράντα χρόνια ύστερα από την Ανάληψη του Χριστού. Επειδή μετά την Ανάληψη του Χριστού το βασίλειο των Εβραίων διαλύθηκε τελείως από τους Ρωμαίους και αυτοί διασκορπίστηκαν σε όλες τις χώρες, κάποιιοι

εξ αυτών άφησαν στους ομοεθνείς τους, τους Εβραίους των μεταγενέστερων γενεών, κείμενα που ισχυρίζονταν ότι μετά από χίλια χρόνια θα ξαναγύριζαν πίσω στα Ιεροσόλυμα. Αυτά τα κείμενα ήταν σεβαστά σε αυτούς και αναζωπύρωναν τις ελπίδες τους. Καθώς όμως είχαν ήδη περάσει χίλια χρόνια από την αιχμαλωσία τους, ο Σαμουήλ κατάλαβε ότι οι περιστάσεις δεν συνέκλιναν προς επιστροφή, αλλά μάλλον προς επιδείνωση της καταστάσεώς τους. Αφού κατηγόρησε τον εαυτό του και όλους τους Εβραίους λέγοντας ότι ο λόγος που ζούν τόσα χρόνια στην αιχμαλωσία δεν είναι κάποιο απλό έγκλημα αλλά η σταύρωση του Χριστού, περισυνέλεξε από τα προφητικά βιβλία κεφάλαια σχετικά με τον ερχομό του σαρκωθέντος Χριστού, την κλήση προς στους Εθνικούς, καθώς και την απόρριψη των θυσιών της Παλαιάς Διαθήκης.

Κεφάλαιο Α΄. Τότε θα είστε άνθρωποι του Θεού και θα σωθείτε από Αυτόν, όταν, αφού απομακρυνθείτε τελείως από τις κακοδοξίες σας, το πείσμα και την ανυπακοή σας, Τον επικαλεσθείτε με πίστη και αγάπη μαζί με όλους τους ανθρώπους του Θεού: «Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου· ευλογήκαμεν υμάς εξ οίκου Κυρίου» [1]. Όταν δε αρχίσετε να ζείτε σύμφωνα με τις εντολές Του, αφού βαπτισθείτε στο όνομα του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, όπως έχει γραφεί, «σος ειμι εγώ, σώσόν με», και δείχνοντας στην συνέχεια την αιτία, «σος ειμι εγώ, σώσόν με, ότι τα δικαιώματά σου εξεζήτησα» [2]. Εσείς όμως αρνείσθε την θεότητά Του, αφού διακηρύξατε ενώπιον του Πιλάτου, «ουκ έχομεν βασιλέα ει μη Καίσαρα» [3], και πάλι, «το αίμα αυτού εφ' ημάς και επί τα τέκνα ημών» [4], και δεν δέχεσθε τις διαβεβαιώσεις Του, όταν Αυτός λέγει, «ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται» [5]. Άραγε, πως τολμάς και λες, είμαστε τέκνα του Θεού σε όποια κατάσταση και να βρισκόμαστε; Μήπως δεν άκουσες τον Προφήτη που λέγει: «Απηλλοτριώθησαν οι αμαρτωλοί από μήτρας, επλανήθησαν από γαστρός, ελάλησαν ψεύδη» [6];

Κεφάλαιο Β΄. Τώρα δεν είσαστε τέκνα Θεού, όπως δείξαμε, και η ελπίδα σας δεν είναι στερεά, επειδή έχει γραφεί: «Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης και ελπίσατε επί Κύριον» [7]. Εσείς όμως, αφού Τον σκοτώσατε, γίνατε εχθροί και φονείς Του και όχι τέκνα, φίλοι και άνθρωποι του ποιμνίου Του. Πως τότε ελπίζετε σε Αυτόν; Μάταιη είναι η ελπίδα σας και θεομίσητη.

Κεφάλαιο Γ΄. Αν βρίσκεστε υπό την οργή του Θεού, είναι επόμενο ότι είσθε εχθροί Του και σας αποστρέφεται. Πως τολμάτε και ονομάζεστε άνθρωποί Του, αφού η Γραφή λέγει, «υιοί αλλότριοι εψεύσαντό μοι, υιοί αλλότριοι επαλαιώθησαν και εχώλαναν από των τρίβων αυτών» [8]; Σας αναγνωρίζει και σας αποκαλεί αλλοτρίους. Τότε εσύ, Σαμουήλ, πως τολμάς και ισχυρίζεσαι, ότι είσαστε δικοί Του;

Κεφάλαιο Δ΄. Αν όμως, όπως υποστηρίζει ο λόγος της αληθείας και εσύ ο ίδιος αναγνωρίζεις, οι πατέρες σας αμάρτησαν και παραπλανήθηκαν μη αναγνωρίζοντας τον ερχομό του Χριστού, και εσείς είναι επόμενο ότι αμαρτήσατε και παραπλανηθήκατε μαζί τους, και συνεπώς είστε νεκροί σύμφωνα με το ρητό, «οι μακρύνοντες εαυτούς από σου απολούνται» [9].

Κεφάλαιο Ε΄. Ακόμη και στις παραπομπές σου στους δικαίους της Παλαιάς Διαθήκης ψεύδεσαι, Σαμουήλ. Ο Μωυσής και άλλοι προφήτες αναγνώριζαν όλες τις εντολές, τα διατάγματα και τις υποσχέσεις του Θεού, ζώντας ενάρετα και με σωφροσύνη· με ελπίδα αταλάντευτη και θερμό ζήλο ανέ τον ερχομό του Χριστού-Μεσσία, ήλπιζαν σε Αυτόν και προφήτευαν γι' Αυτόν. Εσείς όμως όχι μόνο δεν

αναγνωρίζετε όλες τις εντολές του Θεού, όπως τις αναγνώριζαν εκείνοι, αλλά, παρά τις προφητείες τους, σκοτώσατε τον Χριστό, τον Θεό που στάλθηκε για την σωτηρία την δική σας και όλου του ανθρωπίνου γένους. Αν εκείνοι αμάρτησαν κάποτε εξ αγνοίας ή λήθης είτε με την σκέψη, είτε από ασήμαντη πράξη, την διόρθωσαν αμέσως και δεν πήγαιναν αντίθετα στις εντολές του Θεού, δεν εξέπεπταν στις αισχρές σαρκικές και άνομες ηδονές, όπως εσείς και εμείς. Επομένως ήταν ψεύδη αυτά που είπες και βλασφήμησες εναντίον αυτών των δικαίων.

Κεφάλαιο ζ´. Ο επόμενος λόγος σου, Σαμουήλ, μου φαίνεται εξίσου ανεπιτυχής, για να μην πω ανόητος. Αν πίστεψες αληθινά ότι ο Χριστός είναι εκείνος ο Μεσσίας, για τον οποίον έγραψαν τόσο θαυμαστά πράγματα όλοι οι προφήτες, γιατί τότε λες με λύπη: «Ω, έπρεπε την ώρα που τον φονεύαμε να σβήναμε από το βιβλίο του Ησαΐα την σχετική προφητεία με αυτό!». Θα άρμοζε περισσότερο να πείς: «Ω, αν εκείνη την ώρα είχαμε ακούσει τον προφήτη και είχαμε επιδείξει αληθή μετάνοια ενώπιον του Θεού, τότε δεν θα είχαμε σκοτώσει τον μεγάλο Προφήτη και δεν θα μας είχε απορρίψει ο Θεός». Αλλά και αν αφαιρούσατε από το βιβλίο του Ησαΐα την προφητεία γι' αυτά, ακόμη και τότε δεν θα μπορούσατε να καταστρέψετε την θεία δόξα του Χριστού, επειδή ο προφήτης Αββακούμ έγραψε: «Εκάλυπεν ουρανούς η αρετή αυτού, και αινέσεως αυτού πλήρης η γη» [10]. Και πάλι: «Α γαρ ο Θεός ο άγιος βεβούλευται, τις διασκεδάσει; και την χείρα την υψηλήν τις αποστρέψει» [11];

1. Ψαλμ. 117,26.

2. Ψαλμ. 118,94.

3. Ιω.19,15.

4. Ματθ. 27,25.

5. Μάρκ. 16,16.

6. Ψαλμ. 57,4.

7. Ψαλμ. 4,6

8. Ψαλμ. 17,45-46.

9. Ψαλμ. 72,27.

10. Αβακ. 3,3.

11. Ησ. 14,27.

Κεφάλαιο ζ´. Μην παρομοιάζεις, κύριε Σαμουήλ, την Ανάληψη του Χριστού με την μετάθεση του Ενώχ [12] και την αρπαγή του Ηλία «ως εις τον ουρανό» με πύρινο άρμα και πύρινα άλογα. Αυτοί ήταν μόνο άγιοι και ενάρετοι άνθρωποι, και γι' αυτό, ο ένας από αυτούς μετατέθηκε προφανώς από άγγελο και όχι από μόνος του, ενώ στον άλλον στάλθηκαν πύρινο άρμα και πύρινα άλογα. Και ούτε λέγει η Γραφή ότι

ο Ενώχ μετατέθηκε στον ουρανό, αλλά το λες εσύ, και ο Ηλίας δεν αφηρπάγη στον ουρανό, αλλά «ως εις τον ουρανόν», όπως λέγει η Γραφή [13]. Ο Χριστός όμως, όντας Θεός εν σαρκί, ο Δημιουργός των πάντων και ο Κύριος του Ενώχ και του Ηλία και του Μωυσή δεν ανέβηκε στον ίδιο τον ουρανό διά αερίνης ελαφρότητας, αλλά διά θείας δυνάμεως. Δεν ανέβηκε μάλιστα «ως εις τον ουρανόν», όπως ο Ηλίας. Την φωτεινή νεφέλη κατά θαυμαστό τρόπο έφερε Αυτός από την ανυπαρξία στην ύπαρξη, η οποία, κατά την μαρτυρία του Λουκά, δεν Τον ανύψωσε απλώς, αλλά «αυτών διηνοιχθησαν οι οφθαλμοί» [14]. Δεν είχε ανάγκη την νεφέλη για την ανύψωσή Του -μην έχετε αυτόν τον βλάσφημο λογισμό, καθώς Αυτός όλα δύναται και συγκρατεί στο χέρι Του, αλλά για να πληρωθεί η παλιά προφητεία που έλεγε για τον ίδιο τον Δημιουργό: «Εκτείνων τον ουρανόν ωσει δέρριν· ο στεγάζων εν ύδασιν τα υπερώα αυτού, ο τιθείς νέφη την επίβασιν αυτού, ο περιπατών επί πτερύγων ανέμων» [15]. Αλλού πάλι λέγει: «Και επέβη επί Χερουβίμ και επετάσθη, επετάσθη επί πτερύγων ανέμων» [16].

Και όσο για το γεγονός ότι και ο Μαθουσάλας ανέβηκε στον ουρανό με την σάρκα του, όπως και ο Μωυσής, αυτό στην Αγία Γραφή δεν αναφέρεται πουθενά. Αναφέρεται μόνο ότι ο Μαθουσάλας έζησε πάρα πολλά χρόνια και τελικώς πέθανε, χωρίς πουθενά να λεχθεί ότι «μετατέθηκε» η «αφηρπάγη» στον ουρανό. Ούτε για τον Μωυσή λέγεται ότι ανέβηκε στον ουρανό, αλλά ότι πέθανε και ετάφη πιθανώς από τον Αρχάγγελο Μιχαήλ, που «τω διαβόλω διακρινόμενος διελέγετο περί του Μωυσέως σώματος, ουκ ετόλμησε κρίσιν επενεγκείν βλασφημίας, αλλ' είπεν· επιτιμήσαι σοι Κύριος» [17]. Δηλαδή όταν ο διάβολος αποχώρησε, το σώμα του Μωυσή τάφηκε σε εκείνο το βουνό η σε κάποιο άλλο μέρος γνωστό μόνο στον Θεό, το οποίο η Γραφή δεν αναφέρει. Αυτά που λέω αναφέρονται στους χρόνους πριν τον ερχομό του Μεσσία, δηλαδή πριν την ενσάρκωση του Χριστού, την σταύρωση και την κάθοδό Του στον Άδη. Επειδή, όταν ο Χριστός κατέβηκε εκεί διά της παναγίας ψυχής Του, δεν εξήγαγε από τον Άδη μόνο τον Μαθουσάλα και τον Μωυσή, αλλά όλους τους από αιώνος εναρέτους και τους έβγαλε από το σκοτάδι και τον οίκο του θανάτου εισάγοντάς τους στον παλαιό θείο παράδεισο. Τώρα βρίσκονται μαζί με τον Βασιλέα και τον Σωτήρα τους στον παράδεισο και στον ουρανό, όπως έχει λεχθεί· «όπου γαρ εάν η το πτώμα, εκεί συναχθήσονται οι αετοί» [18].

Και ο,τι λες σχετικά με το πέρασμα των υιών του Ισραήλ, ότι δηλαδή τα νερά μετέφεραν τα σώματά τους, δεν το λες σύμφωνα με την Αγία Γραφή, καθώς η Γραφή λέγει σαφώς πως: «Τα ύδατα επάγη τα κύματα εν μέσω της θαλάσσης» [19]. Από αυτό προκύπτει καθαρά ότι ανάμεσα σε αυτά τα δύο τείχη δημιουργήθηκε γι' αυτούς στεγνός δρόμος διά της θείας δυνάμεως που τους οδήγησε, όπως λέγεται: «οι δε υιοί Ισραήλ επορεύθησαν διά ξηράς εν μέσω της θαλάσσης, το δε ύδωρ αυτοίς τείχος εκ δεξιών και τείχος εξ ευωνύμων» [20], ενώ πουθενά δεν αναφέρεται ότι πέρασαν μεταφερόμενοι από τα νερά, όπως ισχυρίζεσαι. Και ο,τι λες σχετικά με το πυρ το οποίο κατέβηκε από τον ουρανό (επί Ηλία), και ανύψωσε τα σώματα των βοδιών και των άλλων ζώων στον ουρανό, είναι και αυτό ένα ολοφάνερο ψέμα και εύρημα παιδικού μυαλού, επειδή δεν μιλάς σύμφωνα με την Γραφή. Η Γραφή λέγει σαφώς ότι αυτή η φωτιά, που κατέβηκε από τον ουρανό, έκαψε τα πάντα γενικώς, κατέφαγε και έκανε στάχτες και τα κρέατα και τα ξύλα

και τα νερά και τις πέτρες ακόμη και την ίδια την γη. Αλλά πουθενά δεν αναφέρει ότι όλα τα άλλα τα έκαψε και μόνο τα σώματα των βοδιών και των άλλων ζώων ανέβασε στα ύψη. Δεν είναι δίκαιο, φίλτατε Σαμουήλ, να λες και να σοφίζεσαι κάτι πέραν της Γραφής· «ου προσθήσεις επ' αυτό», είπε ο Κύριος στον Μωυσή, «ουδέ αφελείς από αυτού» [21].

Κεφάλαιο Η'. Εφόσον δεν αναγνωρίζετε τον Χριστό ως αληθή Θεό και δεν απομακρύνεστε από την απιστία σας, δεν ευαρεστείται ο Θεός ούτε με την προσευχή σας, ούτε με την νηστεία, τις θυσίες, τις περιτομές και τα Σάββατα. Όλα αυτά «μισεί η ψυχή μου», καθώς είπε Αυτός διά του προφήτη Ησαΐα [22]. Αλλά ακόμη και αν ελπίζατε ειλικρινά σε Αυτόν και προστρέχατε σε Αυτόν, όλα θα ήταν μάταια και άχρηστα για σας, επειδή βρίσκεστε υπό την οργή του Θεού, όπως λέγει σαφώς η προφητεία: «Ευρεθείη η χείρ σου πάσιν τοις εχθροίς σου, η δεξιά σου εύροι πάντας τους μισούντάς σε. Ότι θήσεις αυτούς εις κλίβανον πυρός εις καιρόν του προσώπου σου» [23]. Για ποιόν λόγο; «Ότι έκλιναν εις σε κακά, διελογίσαντο βουλήν, ην ου μη δύνωνται στήναι. Ότι θήσεις αυτούς νώτον», τουτέστιν θα τους νικήσεις και θα τους τρέψεις σε φυγή «εν τοις περιλοίποις σου», εκείνους που θα παραμείνουν στην ίδια απιστία και κακία, και «ετοιμάσεις το πρόσωπον αυτών» [24] από την οργή Σου. Επομένως μάταια καυχάσαι και επαναλαμβάνεις συχνά, «εμείς πάντως του Θεού είμαστε και σε Αυτόν προστρέχουμε».

12. Εβρ. 11,5.

13. Δ' Βασιλ. 2,11.

14. Λουκ. 24,31.

15. Ψαλμ. 103,2-3.

16. Ψαλμ. 17,11.

17. Ιούδ. 1,9.

18. Ματθ. 24,28.

19. Έξ. 15,8.

20. Έξ. 14,29.

21. Δευτερον. 12, 32-13,1.

22. Ήσ. 1,14.

23. Ψαλμ. 20,9-10.

24. Ψαλμ. 20,12-13.